

Adı Soyadı: Sınıfı: Tarih:/...../2026-2027

1.

Dil	İnanç	Gelenek	Üretim biçimi	Sanat
-----	-------	---------	---------------	-------

Kartlarda bir kavramın öğeleri verilmiştir. Bu öğelerin oluşturduğu bütüne ne ad verilir?

- A) Kültür
B) Ekonomi
C) Mekân
D) Nüfus
E) Yerleşme

2. Bir tanım

Bir alanda insan eliyle oluşturulmuş tarlalar, teraslar, yollar, köprüler ve yapıların birlikte oluşturduğu görünüm.

Yukarıda tanımı verilen kavram hangisidir?

- A) Doğal peyzaj
B) Kültürel peyzaj
C) Ekosistem
D) Mekânsal desen
E) Biyoçeşitlilik

3.

Peyzaj öğesi	Anlattığı
Yamaçtaki taş teraslar	Eğimli arazide tarım geleneği
Dar sokaklı, bitişik evler	?

Tabloda peyzaj öğeleri yorumlanmış, biri boş bırakılmıştır. Boş bırakılan yere ne gelmelidir?

- A) Geniş bahçe geleneği
B) Bol yağış alma isteği
C) Sıcaktan korunma ve gölge yaratma ihtiyacı
D) Tarım yapılmadığı
E) Ulaşımın kolaylaştırıldığı

4.

Bölge	Geleneksel çatı biçimi
Bol yağışlı Karadeniz kıyısı	Dik eğimli çatı
Kurak İç Anadolu	?

Tabloda geleneksel mimari öğeleri verilmiş, biri boş bırakılmıştır. Tablodaki eksik bölüm nasıl tamamlanmalıdır?

- A) Kubbeli çatı
B) Dik eğimli çatı
C) Cam çatı
D) Düz toprak dam
E) Açık teras

5.

Bölge	Geleneksel yapı malzemesi
Ormanlık alanlar	Ahşap
Ağaçsız bozkır	?

Tabloda yapı malzemeleri verilmiş, biri boş bırakılmıştır. Boş bırakılan yere hangi ifade yazılmalıdır?

- A) Alüminyum
B) Ahşap
C) Çelik
D) Cam
E) Kerpiç ve taş

6. Bir tanım

Bir toplumun kültürel özelliklerinin, yaşadığı coğrafyayla karşılıklı etkileşim içinde biçimlenmesi ve bu coğrafyaya yayılması.

Yukarıda tanımı verilen kavram hangisidir?

- A) Jeokültür
B) Jeopolitik
C) Jeoekonomi
D) Jeoloji
E) Jeomorfoloji

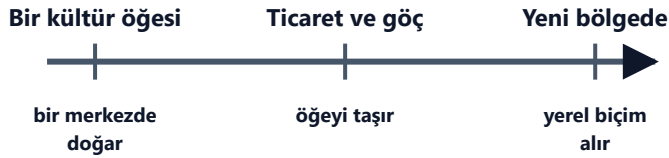
7.

Yön	Örnek
Doğa kültürü etkiler	İklim'e göre biçimlenen ev tipi
Kültür doğayı etkiler	?

Tabloda karşılıklı etkileşim örneklendirilmiş, biri boş bırakılmıştır. Tabloya göre eksik bilgi hangi seçenekte?

- A) Yağışın ev tipini belirlemesi
B) Sulama kanallarıyla ovanın tarıma açılması
C) Yükseltinin sıcaklığı düşürmesi
D) Rüzgârın yön değiştirmesi
E) Toprağın kendiliğinden oluşması

8.

Şemada bir sürecin basamakları verilmiştir. Şemaya göre kültür ögesinin son basamakta değişmesinin nedeni hangisidir?

- A) Taşınmanın imkânsızlığı
B) Ögenin yok olması
C) Yeni bölgenin koşullarına ve birikimine uyarlanması
D) Merkezin kaybolması
E) Ticaretin durması

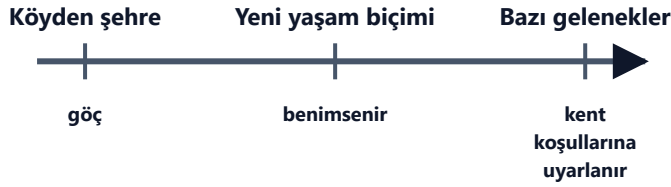
9.

Öge	Bugünkü durumu
Geleneksel dokuma deseni	Sürüyor, yeni ürünlerde kullanılıyor
Dokuma tezgâhı	Yerini makineye bıraktı

Tabloda bir kültür ögesinin iki yanı verilmiştir. Bu tabloya göre yapılabilecek en uygun çıkarım hangisidir?

- A) Desenin de kaybolduğu
- B) Kültürün hiç değişmediği
- C) Kültürün tamamen kaybolduğu
- D) Kültürde değişim ile sürekliliğin bir arada bulunabildiği
- E) Makinenin deseni yok ettiği

10.

Şemada bir sürecin basamakları verilmiştir. Şemaya göre göçün kültürel sonucu hangisidir?

- A) Şehrin kültürsüz olması
- B) Geleneklerin hiç değişmemesi
- C) Geleneklerin tümüyle yok olması
- D) Göçün kültürle ilgisiz olması
- E) Geleneklerin yeni koşullara göre dönüşerek sürmesi

11.

Yer adı	Anlattığı
Demirciler, Bakırcılar	Geçmişteki zanaat kolları
Söğütlü, Çamlık	?

Tabloda yer adları yorumlanmış, biri boş bırakılmıştır. Bu boşluğa hangi ifade gelmelidir?

- A) Alandaki geçmiş bitki örtüsü
- B) Alandaki maden yatakları
- C) Alandaki nüfus sayısı
- D) Alandaki yükselti
- E) Alandaki yağış miktarı

12. Bir gözlem

Bir meydan, aynı anda hem alışveriş alanı hem buluşma yeri hem de törenlerin yapıldığı alan olarak kullanılmaktadır.

Yukarıdaki gözlem mekân kavramı bakımından neyi göstermektedir?

- A) Mekânın tek işlevli olduğunu
- B) Aynı mekânın farklı toplumsal anlamlar taşıyabildiğini
- C) Meydanın işlevsiz olduğunu
- D) Anlamın ölçülemediğini
- E) Mekânın değişmediğini

13.

Yaklaşım	Sonuç
Tarihî evi boş bırakmak	Bakımsızlıktan yıpranma
Tarihî evi uygun bir işlevle kullanmak	?

Tabloda koruma yaklaşımları karşılaştırılmış, biri boş bırakılmıştır. Boş bırakılan bölüm nasıl doldurulmalıdır?

- A) Yapının yıkılması
- B) Daha hızlı yıpranma
- C) Bakımının sürmesi ve yapının yaşatılması
- D) İşlevin kaybolması
- E) Koruma gereğinin kalkması

14.

Turizm yaklaşımı	Kültürel sonucu
Yerel üreticiyle çalışan turizm	Geleneksel üretimin sürmesi
Yalnızca ithal ürün satan turizm	?

Tabloda turizm yaklaşımları karşılaştırılmış, biri boş bırakılmıştır. Tabloya göre eksik bırakılan bilgi hangisidir?

- A) Kültürel bağın güçlenmesi
- B) Geleneksel üretimin güçlenmesi
- C) Yerel üreticinin desteklenmesi
- D) Yerel üretimin gerileyip kültürel bağın zayıflaması
- E) Üretimin artması

15. Bir tanım

Belirli bir yöreye özgü niteliği, ünü ya da üretim yöntemi olan ürünün adının koruma altına alınması.

Yukarıda tanımlanan uygulama hangisidir?

- A) İhracat izni
- B) Marka tescili
- C) Patent
- D) Standart belgesi
- E) Coğrafi işaret

16.

Üretim yöntemi korunur	Taklit engellenir	Yöre gelir kalır
-------------------------------	--------------------------	-------------------------

Kartlarda coğrafi işaretin sağladığı yararlar verilmiştir. Bu yararların ortak sonucu hangisidir?

- A) Yerel üretimin ve buna bağlı kültürün sürdürülebilir olması
- B) Üretimin durması
- C) Taklidin yaygınlaşması
- D) Gelirin yöre dışına çıkması
- E) Yöntemin unutulması

17.

Miras türü	Örnek
Somut kültürel miras	Han, köprü, kale
Somut olmayan kültürel miras	?

Tabloda kültürel miras türleri örneklendirilmiş, biri boş bırakılmıştır. Bu boşluğu tamamlayan seçenek hangisidir?

- A) Cami
- B) Geleneksel el sanatı bilgisi ve sözlü anlatı
- C) Kervansaray
- D) Su kemeri
- E) Sur duvarı

18.

Yerel malzeme	İklima uygun tasarım	Az enerji tüketimi
----------------------	-----------------------------	---------------------------

Kartlarda geleneksel mimarinin özellikleri verilmiştir. Bu özelliklerin bugün yeniden değerlendirilmesinin gerekçesi hangisidir?

- A) Ucuz olmaları
- B) Eski olmaları
- C) Sürdürülebilir yapı yaklaşımına örnek oluşturmaları
- D) Kolay yıkılmaları
- E) Küçük olmaları

19.

Yıl	Geleneksel zanaatla uğraşan usta sayısı
1990	820
2005	410
2020	95

Tabloda bir zanaatın usta sayısındaki değişim verilmiştir. Bu tabloya göre öncelikle yapılması gereken hangisidir?

- A) Ustaları emekli etmek
- B) Zanaatı belgelemekle yetinmek
- C) Ürünü ithal etmek
- D) Aktarımı sağlayacak eğitim ve destek programları kurmak
- E) Zanaatı yasaklamak

20. Bir çıkarım üzerine

Bir kişi, bir yörede yeni yapılan evlerin hepsinin birbirine benzediğini görüp "Demek ki bu yörenin hiç kültürel geleneği yokmuş." demiştir.

Yukarıdaki çıkarımda yapılan hata hangisidir?

- A) Malzemeyi tanımamak
- B) Evleri görememek
- C) Yöreyi bulamamak
- D) Yapıları sayamamak
- E) Bugünkü yapılaşmadan, yörenin kültürel geçmişi hakkında sonuç çıkarmak

Beşerî Sistemler ve Süreçler — Cevap Anahtarı

1. A	2. B	3. C	4. D	5. E	6. A	7. B	8. C	9. D	10. E	11. A	12. B
13. C	14. D	15. E	16. A	17. B	18. C	19. D	20. E				